

ТЕМАТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ І ЖАНРОВА ВІДПОВІДНІСТЬ ВИСВІТЛЕННЯ ЗМІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА КАТАСТРОФ

Ігор Паславський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: pais@mail.lviv.ua*

У статті з'ясовано основні етапи висвітлення засобами масової інформації надзвичайної ситуації та катастрофи, визначено тематичну спрямованість журналістських виступів, виокремлено їх жанрову відповідність піковій та подальшій стадіям надзвичайної ситуації.

Ключові слова: засоби масової інформації, телебачення, газета, інтернет-видання, надзвичайна ситуація, катастрофа, тематика ЗМІ, жанри журналістики.

Актуальність дослідження основних етапів та ракурсів висвітлення засобами масової інформації надзвичайних подій і катастроф зумовлена доцільністю підвищення якості журналістських телевізійних та радійних матеріалів, газетних і журнальних публікацій, потребою в оперативнішому, повнішому й збалансованішому задоволенні інформаційних запитів глядацької та читацької аудиторії.

Мета статті полягає в моделюванні основних етапів висвітлення надзвичайних ситуацій у ЗМІ та в з'ясуванні ключових тематичних спрямованостей журналістських публікацій з метою повного і системного інформування реципієнтів.

Із зазначеної мети випливають такі **завдання**: з'ясувати методіку роботи журналістів на етапі збирання й систематизації фактологічного матеріалу під час надзвичайної ситуації, проілюструвати зарубіжний медійний досвід висвітлення надзвичайних ситуацій та акцентувати на важливості обґрунтованого вибору тематичної спрямованості журналістських матеріалів з метою підвищення їх якості.

Наукове розроблення теми. Тематика виступів засобів масової інформації є предметом наукових досліджень О. Холода. Жанрову різноманітність засобів масової інформації аналізувала ціла плеяда визнаних журналістикознавців. Зокрема, В. Учонова, Є. Прохоров, В. Смірнов, А. Москаленко, В. Різун, В. Здоровега, В. Лизанчук, І. Крупський, І. Михайлин, О. Кузнецова, С. Кость, І. Лубкович, А. Капелюшний. Сучасну інтернет-журналістику впродовж років плідно досліджують О. Мелешенко та М. Чабаненко. Нові медіа і жанрове розмежування у них аналізує Б. Потятиник [1]. Етичний аспект журналістики надзвичайних ситуацій дослідили В. Іванов та В. Сердюк [2].

Тематична спрямованість журналістських виступів і жанрова їх відповідність, детермінована розвитком надзвичайної ситуації, є науковою новизною цієї публікації.

Предметом дослідження є надзвичайні ситуації у медійному їх висвітленні. **Об'єкт дослідження** – теоретичний аспект журналістської творчості.

Методи дослідження: історичний, порівняльний, системний, аналізу та синтезу, індуктивний та дедуктивний.

Інтернет-редакція столичної французької газети “Монд” ще донедавна мала чітко визначену структуру – три підрозділи, які французькі колеги вперто йменували панелями: інформаційна панель, інформаційно-аналітична й класична аналітична панель. Чому неологізм “панель”, а не звична для нас “редакція”? В основу найменування структурних редакційних підрозділів закордонні колеги поклали організацію роботи журналістів. За прийнятими на Заході стандартами журналісти працюють у великій просторій залі. У “Монд” кожна із редакцій має свій фірмовий овальний стіл, за яким водночас трудяться вісім її творчих працівників. Таких столів три. А звідси три панелі.

Перша панель оперативно готує винятково інформаційні повідомлення. Окремі з них подає мало не в телеграфному стилі. Її завдання – забезпечити максимальну поінформованість аудиторії. Для прикладу, про тогорічний руйнівний землетрус у Гаїті інформаційна панель інтернет-видання повідомила через 5 (!) хвилин. Професіоналізм журналістів тієї редакції виявляється у здатності оперативно збирати важливу інформацію й миттєво, перевіривши, передавати її.

Призначенням другої панелі є підготовка розширених інформаційних повідомлень, у яких журналісти повніше інформують аудиторію про подію і дозволяють собі обережні прогнози та окремі аналітичні міркування чи позиції. У випадку із згаданим уже землетрусом на Гаїті це інформація про країну, місце її розташування, кількісний склад населення, політичний устрій та економічний потенціал держави, а також про технічні та фінансові можливості острів’ян впоратися із наслідками стихійного лиха.

Поява цього формату журналістського матеріалу зумовлена двома мотивами. Перший – подія ця важлива для французької аудиторії, вона матиме резонанс у світі й на неї має відреагувати і керівництво країни. І другий – інформаційні потреби аудиторії вимагали підготовки розширеного інформаційного повідомлення. На підготовку такого інформаційного продукту творчим працівникам відведено 30 хвилин. Це обумовлена й визначена редакційна норма.

Протягом двох годин з моменту виникнення події третя панель готує розгорнутий класичний аналітичний матеріал. Значно більший за розмірами. Аргументований, переконливий, системний. Матеріал, який розставляє всі крапки над “і” та є завершальним, як правило, виступом на зазначену тему.

Далеко не всі події, що відбуваються в країні чи у світі, проходять ці три етапи висвітлення. Короткими інформаційними новинами редакція інтернет-видання обмежується у 70 % випадків. На другому етапі – у формі розширених інформаційних повідомлень з окремими елементами аналізу – припиняється інформування читачів у 24–26 %, і лише у 4–6 % випадків редакція вважає за доцільне готувати підсумковий глибокий і змістовний аналітичний матеріал.

На кожній такій панелі в інтернет-версії газети “Монд” працює по 8 творчих працівників. Для українських редакційних колективів це нечувана розкіш. Для порівняння, в окремих львівських виданнях, що претендують на статус якщо не всеукраїнських, то регіональних, інтернет-версіями опікується 2–3 творчі працівники. У столичних

редакційних колективах ситуація дещо краща, бо можливості трохи інші, але до “мондівських” кількісних параметрів вони аж ніяк не наближаються. А відтак, французька модель може для українських медійників слугувати орієнтиром, до якого треба було б прагнути. Українські медійники можуть скористатися досвідом закордонних колег лише частково, бо мають значно менші фінансові та ресурсні можливості. Зрештою, інтернет-видання є особливим видом ЗМІ із притаманною йому специфікою. У класичних медійних редакціях інший ритм роботи й дещо відмінне призначення: телевізійники текстову інформацію ілюструють відзнятими якісними сюжетами, друковані ЗМІ роблять акцент на повноті, глибині, аргументованості журналістських матеріалів, на досконалості формулювань і влучності висловлювань.

Ми свідомі також того, що редакційну інформаційну політику визначають і зовнішні чинники, які до конкретного засобу масової інформації є лише дотичними. Зокрема, при висвітленні збройних конфліктів, активними учасниками яких є армія та інші силові структури, такими чинниками є збереження державної та військової таємниці, інформаційні війни тощо. Ми абстрагуємось від цих чинників, і свідомо обмежимося висвітленням у ЗМІ надзвичайної ситуації чи катастрофи із позиції об’єктивного, повного та збалансованого інформування аудиторії, за критерієм з’ясування й встановлення істини, та відстежування журналістами причинно-наслідкових зв’язків надзвичайних подій.

Отож висвітлення катастрофи чи надзвичайної ситуації в електронних та друкованих засобах масової інформації може мати кільканадцять аспектів. Одним із визначальних серед них є вчасна і вичерпна відповідь журналістів у матеріалах на запитання “якими є масштаби стихійного чи техногенного лиха і які його ймовірні наслідки?”. Це першочергове завдання журналісти з’ясовують передусім. Якомога оперативніша відповідь на нього є потребою часу, інформаційним запитом аудиторії всіх видів ЗМІ. Перше інформування про надзвичайну подію журналісти подають у формі хронікального або розширеного інформаційного повідомлення у класичному, звичному форматі: що? де? коли? чому? відбулося. Очевидно, що отримана гарячими слідами й оперативно подана в ефір перша фактологічна інформація у наступних випусках та повідомленнях ще не раз буде уточнюватися, прискіпливо аналізуватися, зіставлятися. Частина медійників буде приймати її як істину, інша ж, навпаки, згодом частково заперечуватиме вже у публіцистичних чи інформаційно-аналітичних повідомленнях. Час і критично-аналітичний підхід до отриманих від офіційних чи інших компетентних джерел фактів окреслить їх, відкине суб’єктивно-оцінні міркування носіїв фактологічного матеріалу й визначить реальні масштаби і наслідки події, що сколихнула регіон, країну чи світ.

Іншим, не менш важливим, але все-таки вторинним аспектом, є встановлення у журналістських публікаціях причинно-наслідкових чинників виникнення надзвичайної ситуації. Лейтмотив цих журналістських виступів – вичерпна відповідь на логічні, короткі і напрочуд змістовні запитання “хто винен?”, і “що спричинило руйнівні наслідки?” Якщо це природні катаклізми на кшталт північноамериканської Катріни, що мало повністю не зруйнувала Новий Орлеан, то журналісти з’ясовують, насамперед, як оперативно, а, головне, професійно, спрацювали служби оповіщення надзвичайної ситуації і наскільки їх попередження та застереження збіглися із реальними поді-

ями. При техногенних резонансних аваріях творчі працівники ЗМІ у публікаціях та онлайн-виступах вибудовують реалістичні гіпотези, відповідаючи, насамперед, на запитання-дилему: чи дала збій техніка, чи ключовим виявився людський чинник. У більшості публікацій одразу після аварій, як правило, розглядаються обидві версії, оскільки висновків експертів ще нема, а фахівці як носії первинної фактологічної інформації, страхуючись, озвучують одразу декілька версій. Журналісти в екстремальних з позиції часових вимірів умовах опиняються перед вибором: подавати озвучені фахівцями декілька найбільш вірогідних і правдоподібних версій чи заглибитися в проблему і ретельно опрацювати кожен із них зокрема. Цю дилему творчі працівники авторитетних, якісних ЗМІ вирішують послідовно. На першому етапі повідомляють про всі окреслені версії. Далі, не припиняючи інформування аудиторії, з особливою наполегливістю проводять власні журналістські мікродослідження, отримують нові цікаві факти, спираючись на них, вибудовують нові гіпотези і тоді знову діляться власними версіями з глядачами, слухачами, читачами. Цей безособистісний односторонній діалог із реципієнтами під час надзвичайної ситуації є досить інтенсивним. З позицій журналістів він є максимально оперативним. Більше того, таким, що перебуває на межі професійних можливостей і досягнень сучасних засобів комунікацій. А з позицій спраглої на новину аудиторії він є не таким, що відповідає її інформаційним запитам в той конкретний тривожний момент. Надзвичайна ситуація має стрімкий перебіг і нерідко досить неочікувані наслідки. Тому важко роздобута інформація може за лічені хвилини застаріти, тобто втратити актуальність і важливість, як тільки стане оприлюдненою. А нерідко може морально застаріти ще на етапі підготовки до друку чи до ефіру.

Якщо катастрофа технічного походження, то увага журналістів прикута до пошуку відповіді на запитання “поодинокі це явище чи серійне, тобто системне?”. Скажімо, якщо об’єктом журналістського розслідування є авіакатастрофа, то перш за все творчі працівники ЗМІ намагаються з’ясувати, чи були подібного випадку пригоди з цим типом і маркою літаків. А отримавши позитивну відповідь, намагаються встановити, чи виявлений огріх є виробничою недбалістю, чи він був запрограмованим ще на етапі проектування, а, отже, є конструкторським прорахунком.

Пошук істини у надзвичайних ситуаціях зумовлений специфікою і призначенням засобів масової інформації. Тобто це об’єктивний процес. Очевидно, що журналісти не знають на початковому етапі відповіді на ключові проблеми, що зумовили надзвичайну ситуацію. Вони не мають порівняно з експертами базових знань і спеціальної фахової підготовки, які б дозволяли окреслювати гіпотези. Але на відміну від тих же експертів, а тим паче відомчих чиновників, вони мають широке поле діяльності і значно меншу або навіть зведену до мінімуму чи до повного нуля упередженість. Керуючись неспростовним “суспільство має право знати”, виходячи із професійного бажання першим повідомити про те, що ще ніхто не повідомляв, журналісти крок за кроком “пробивають стіну невідомого”. Так, вони помиляються. Нерідко, чого гріха таїти, втрачають об’єктивність, а подекуди і здоровий глузд у бажанні випередити колег із конкурентних редакційних колективів. Але помиляються журналісти поодиноці. А всі разом у підсумку раніше чи пізніше, частково чи стовідсотково встановлюють істину.

Або сприяють її встановленню. Визнанню спочатку експертами, згодом і чиновниками із державних спеціальних комісій і, що чи не найважливіше, сприйняттю її громадськістю.

Так, журналісти, допитливі, повторимося, малокомпетентні, докучливі й подекуди для когось навіть нестерпні. Але ці їхні недоліки є і їхніми перевагами. Опитавши чимало фахівців і задаючи їм несподівані спонтанні запитання, вони керуються не знаннями і досвідом роботи у певній галузі, а якоюсь тільки їм властивою логікою, дедуктивним способом мислення. Вони аналізують запропоновані їм факти з позицій власного емпіричного досвіду і знань. Чи не першими відчують їх нестикування в одному випадку і простежують чіткий ланцюг подій в іншому.

Якщо проблема має велику суспільну значимість, то ціла когорта журналістів з різного калібру, статусу і формату засобів масової інформації зосереджена на ній. І кожен журналіст, вивчаючи й аналізуючи свій, особисто ним виявлений аспект окресленої проблеми, вносить свою посильну лепту в загальну справу. Його зернина істини стає об'єктом дослідження колег по перу, які, своєю чергою, виходять на новий, вищий рівень пізнання. Процес цей незворотний і водночас по-своєму нескінченний, оскільки кожен проміжний результат – це, по суті, початок нового етапу збирання й аналізу нового, свіжого фактологічного матеріалу. Встановлення причиново-наслідкових зв'язків катастрофи та їх визнання є завершенням циклу, із досягненням якого катастрофа втрачає інформаційний привід (чи “інформаційну підставу” за Тетяною Вергелес) [3] для журналістів, редакційних колективів і їх аудиторій.

У майбутньому до теми висвітленої катастрофи чи надзвичайної ситуації медійники повертатимуться з нагоди визначених дат або з метою проведення аналогій. Ці публікації вже матимуть історичний відтінок, оскільки їх трактуватимуть з позицій пройденого часу. Це по-перше. А, по-друге, це будуть вже класичні журналістські матеріали, без роботи медійників у надзвичайних ситуаціях. Здебільшого, первинним джерелом їх фактологічної бази будуть виступи “по гарячих слідах” у ЗМІ колег, журналістів-розслідувальників.

Тема самовідданості, вищого вияву професіоналізму, а подекуди навіть жертвовності й героїзму ліквідаторів чи робітників – це наступний тематичний напрям виступів ЗМІ. Він, як правило, особистісний, адресний. Бо відданість одних нерідко чергується з недолугістю інших осіб. Але цього гатунку публікації згодом також неабияк затребувані аудиторією, бо вони запевняють цю аудиторію: у надзвичайних ситуаціях завжди знайдуться професіонали-відчайдухи, які в потрібний момент опиняться в потрібному місці і нададуть таку очікувану допомогу. Ці публікації є і своєрідною формою вдячності людям, які не лише в силу свого обов'язку виконували складну й небезпечну роботу, а, власне, виявили мужність, жертвовність, хоробрість. Це визнання їхньої доблесті, заслуг перед конкретними людьми, перед спільнотою загалом, у тім числі пожежників у Чорнобилі чи залізничників в Ожидові.

Окремою темою є критичні, гостровикривальні матеріали про посадових осіб, керівників компаній або окремих конкретних урядовців, які намагаються, виходячи із вузькокон'юнктурних мотивів, утаємничити, приховати інформацію про реальний стан справ, про справжні масштаби катастрофи та ймовірні її наслідки. Такі публікації

також є системними, і їх головне завдання не лише встановити прізвища цих посадових осіб і голосно їх озвучити, не тільки відобразити хронологію їх неправди, напівправди і свідомого введення громадськості в оману, а й встановити і довести, які соціальні негаразди їх позиція спричинила. У випадку із Чорнобильською катастрофою логічним є акцент на тому, якою була доцільність у столиці республіки проводити першотравневі псевдосвяткові демонстрації при такому загрозовому для здоров'я людей радіаційному забрудненні. А у випадку очікуваної аварії – чи логічно було в ефірі одразу декількох всеукраїнських телевізійних каналів заявляти, що це “другий Чорнобиль”. Адже такі категоричні слова посадової особи викликали панічний стан у мешканців навколишніх районів – окремі із них не лише не випускали худобу на пасовища у селах, що розташовані на відстані 50 кілометрів від місця аварії, а й поодягали їй марлеві пов'язки.

Надзвичайна ситуація має, щонайменше дві окреслені стадії. Активний учасник популярного громадського руху “виживальників” Данило Андреев стверджує, що такими стадіями є: а) пікова стадія, коли власне відбувається надзвичайна ситуація; б) наступна, подальша, тобто та, яка триває до остаточної ліквідації наслідків надзвичайної ситуації або хоча б до моменту усунення загрози життю і здоров'ю людей [4].

Пікова стадія у часовому вимірі збігається із вибухом, землетрусом, затопленням тощо. Вона є значно менш тривалою, ніж наступна, подальша. Остання, як відомо, може тривати у різних формах активності навіть роками і десятиліттями. Скажімо, наслідки руйнівних землетрусів на японських островах у такому вже сьогодні далекому 1923 році і ще свіжому в пам'яті 2011 році “Країна сонця, що сходить” відчуватиме і пам'ятатиме протягом століть. З огляду на ці наслідки, вибудовуватиме економічну, енергетичну, сейсмологічну та інші національні концепції, які зроблять японську націю і державу ще стійкішою до масштабних природних катаклізмів.

Для журналістів дві стадії розвитку надзвичайної ситуації дають різний інформаційний привід, а відтак неоднакову інтенсивність публіцистичних виступів. Пікову стадію журналісти висвітлюють значно інтенсивніше, подеколи навіть у режимі онлайн. Прикладів таких немало. Штурм Білого дому в Москві, коли за наказом тодішнього президента Російської Федерації Бориса Єльцина був із танків розстріляний демократично обраний і цілком легітимний парламент країни, тому підтвердження. Друга стадія не так стрімко розвивається. Вона значно довша у часі. Щодо формату журналістських виступів, то першу стадію висвітлюють головню в інформаційному форматі із вкрапленням коментарів експертів та державних чиновників чи інших посадових осіб, а другу стадію висвітлюють в інформаційно-аналітичних, оглядових і проблемно-тематичних публікаціях та в ефірних виступах з вираженим акцентом на аналізі, панорамності і глибині висвітлення проблеми.

Другу стадію доцільно ще називати “ліквідаційною”. Об'єктом уваги журналістів на цій стадії є інтенсивність відновлювальних робіт, їх якість та інженерні рішення, надання медичної та психологічної допомоги потерпілим, розміри та порядок виплати соціальної допомоги, раціональність використання державних коштів та матеріальної допомоги, яка надійшла від фізичних та юридичних осіб, а також від Червоного Хреста, від інших держав чи міжнародних фондів.

Визначені проблеми є більшою чи меншою мірою типовими, подекуди навіть стереотипними. Проте в останні роки в Україні дещо несподіваний ракурс люб'язно надають їм окремі провідні політики й особи, що перебувають ще на других політичних ролях, але мріють про стрімке політичне зростання. Маємо на увазі ту плеяду політиків, які надзвичайну ситуацію використовують як слушну нагоду для примітивного і ганебного за своєю суттю самопіару. Це явище набуло чималого розмаху не лише в столиці, а й в окремих регіонах, і продовжує утверджуватися і надалі. Належної, зокрема, й електоральної, оцінки цей самопіар ще не отримав від суспільства, в чому однозначно велика міра вини засобів масової інформації, які не додають широкій аудиторії повної, вичерпної й переконливої викривальної інформації про псевдо- та гореполітиків. Примемним винятком може слугувати лише публікація Омара Узарашвілі під промовистою назвою "Ожидівці просять політиків "дати їм спокій" [5].

Зокрема, повз належну увагу ЗМІ пройшов той факт, що наслідки очікуваної фосфорної аварії ліквідували фактично самотужки залізничники. Натомість державного рівня чиновники із МНС приїхали на місце аварії із запізненням більш як на добу на задалегідь облаштований майданчик, на якому прес-служба міністерства зібрала близько трьох-чотирьох десятків фото- та телекореспондентів. Чиновник міністерського рівня, що з'явився на місце аварії пізніше, ніж на неї прибули журналісти, на фоні в ряд вишикуваних пожежних машин з порожніми цистернами розповідав, вправляючись у красномовстві, які зусилля докладає профільне відомство для ліквідації наслідків аварії. Журналісти "картинку" зняли. Потрібний чиновникові сюжет передали провідні телевізійні канали країни. Пожежні машини згодом вирушили на місце своєї постійної дислокації, а залізничники з перебоями продовжували ліквідувати наслідки аварії. З перебоями, бо польову дорогу чиновнику якась "розумна" особа вирішила промити з брандспойта. Чиновник по ній проїхав в обидва кінці. Пройшло ще декілька автомобілів, і утворилися такі вибоїни і колії, що довелося всю ділянку дороги ретельно засипати й утрамбовувати гравієм. І лише після того продовжувати відновлювальні роботи. Для якісних, а зрештою, і для табloidних ЗМІ будь-якої країни із давно сформованою демократією описана вище тема стала б основою провідної, топової публікації чи такого ж ефірного виступу. Українські журналісти такою слушною нагодою з незрозумілих мотивів не скористалися.

Підсумовуючи зазначене вище, сформулюємо такі результати наукового пошуку.

Надзвичайні ситуації проходять дві головні стадії, кожна із яких має відповідне висвітлення у ЗМІ. Пікова стадія обумовлює вищий, інтенсивніший рівень висвітлення, навіть онлайнвий його варіант. Наступній, подальшій стадії надзвичайної ситуації більшою мірою відповідають журналістські аналітичні матеріали.

У інтернет-виданнях виправданою, тобто такою, яка могла б утверджуватися в її українському сегменті, є практика триетапної форми інформування аудиторії. Для кожного із етапів визначений часовий критерій: на хронікальні повідомлення про подію журналістам відведено декілька хвилин від часу, коли ця подія відбулася, на підготовку розширеного інформаційного повідомлення вони мають півгодини, а підсумковий аналітичний матеріал готують протягом 2 годин. До висвітленої теми журналісти по-

вертаються лише в тому випадку, якщо вона має продовження і нововиявлений фактологічний матеріал знову становить інтерес для їхньої аудиторії.

В електронних та друкованих ЗМІ надзвичайна ситуація чи катастрофа за формою подання журналістських матеріалів також проходить декілька етапів: від коротких інформаційних повідомлень до розширених інформаційних матеріалів. Вона завершується оглядовими підсумковими передачами та матеріалами.

Тематика журналістських матеріалів та передач має спрямованість, що відповідає перебігу подій у надзвичайній ситуації та під час катастрофи й зумовлена інформаційними запитами аудиторії. Журналісти послідовно з'ясовують:

- а) що відбулося, які масштаби та ймовірні наслідки подій;
- б) які чинники зумовили виникнення надзвичайної ситуації чи катастрофи;
- в) який характер має надзвичайна ситуація – це результат природних катаклізмів чи техногенна аварія, детермінована інженерно-технічними прорахунками чи людським чинником;
- г) хто є героєм чи антигероєм події, що досягла рівня надзвичайної ситуації. Журналістські публікації про осіб, які виявили відвагу та мужність, зазвичай подаються у формі проблемних нарисів, а про винуватців трагічних подій журналісти повідомляють у формі аналітичних викривальних статей та передач, в окремих випадках знімають документальні фільми.

Завершальним етапом висвітлення надзвичайної ситуації у ЗМІ є змістовні аргументовані статті з посиланням на визнаних фахівців та авторитетів або матеріали за результатами класичних журналістських розслідувань. Вони витримують перевірку часом.

Список використаної літератури

1. Потятиник Б. Інтернет-журналістика : навч. посібник / Борис Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 246 с.
2. Іванов В. Журналістська етика / Валерій Іванов, Володимир Сердюк. – К. : Вища шк., 2006. – С. 212 – 217.
3. Вергелес Т. Моя грішна журналістика / Тетяна Вергелес. – Львів : Аверс, 2014. – С. 201.
4. Карпицкая Д. Погреб спасения: По мнению американцев, самое безопасное место в мире – Алтайский край / Дина Карпицкая // Московский комсомолец в Украине. – 2013. – 23–29 янв. – С. 11.
5. Узарашвілі О. Ожидівці просять політиків “дати їм спокій” / Омар Узарашвілі. – Високий Замок. – № 138 (3545). – 2007. – 4 серп.

Стаття надійшла до редколегії 12.09.14

Прийнята до друку 05.10.14.

THEMATIC ORIENTATION AND GENRE APPROPRIATENESS OF COVERING EMERGENCIES AND DISASTERS IN MEDIA

Ihor Paslavskyi

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: pais@mail.lviv.ua*

The article reveals the main stages of emergency and disaster media coverage, defines the themes of journalistic reports, and singles out genre appropriateness to peak and subsequent stages of an emergency.

It is proved that emergency situation passes off two main stages, each of which has adequate explain in the media. Peak stage causes the intense level of coverage, sometimes its online version. The second stage of emergency situation inherent more analytical journalistic materials.

There is widespread practice in the Internet-editions to inform the audience in three step: in the form of short chronicle reports, expanded informational message and final review of the analytical material.

In the electronic and printed media emergency situation also passes through several stages of covering with one special feature that on their preparation journalists have more time and their final analytical material has a higher level of argumentation and proof because to their preparation attract experts and recognized specialists. These journalistic materials withstand the test of time.

Key words: media, television, newspaper, online edition, emergency, disaster, media themes, journalistic genres.